

GEMENSAMT ANSVAR FÖR BARNENS OCH UNGDOMARNAS VÄLBEFINNANDE OCH UPPVÄXT

Olli-Pekka Heinonen, Anna-Kaisa Ikonen, Matti Kaivosoja & Timo Reina, SHM 8/2018

2.2.2018

[Kontaktytor – en gemensam möjlighet](#) – Utredning om kontaktytor vid genomförande av barn-, ungdoms- och familjetjänster i en föränderlig verksamhetsmiljö ([rapporten på finska](#))

År 2020 förs social- och hälsovårdstjänsterna för barn och familjer över till landskapen medan bildnings- och undervisningstjänsterna blir kvar hos kommunerna. Landskaps- och vårdreformerna ändrar organisationernas ansvarsområden och uppgifter och det uppstår nya kontaktytor och nätverk. Enligt utredarna behövs det en djupgående omläggning av verksamhetskulturen som möjliggör ett nätverksbaserat samarbete för barnens och ungdomarnas bästa mellan olika yrkeskategorier, myndigheter och förvaltningsnivåer. Detta förutsätter en räckvärd åtgärder av olika slag.

Utredarna har kartlagt kontaktytorna mellan bildnings- och vårdtjänsterna och kommer med 39 förslag som ska se till att dessa tjänster är barn- och familjeorienterade i den föränderliga verksamhetsmiljön. Förslagen har sammanställts i fem olika helheter: 1) ledningsstrukturer och styrning, 2) information och innovationer, 3) kompetens, 4) utveckling av tjänster och 5) därtill finns ett avsnitt om hur förslagen ska förankras. I slutet av förslagen ges fungerande exempel på kontaktytor.

Förslagen om strukturer och handlingsmodeller för kommunernas och landskapens samarbete ingår i avsnittet om [ledningsstrukturer och styrning](#) i rapporten. [Förslagen i sin helhet finns på webbplatsen](#) (på finska, svenska på kommande).

Rekommendationerna i utredarnas rapport om hur barns, ungas och familjers välbefinnande och lärande kan främjas och en gemensam ambition skapas hos kommunerna och landskapen är följande:

- Som en del av landskapens och kommunernas förhandlingsförfarande enligt förslaget till landskapslag ska det i varje landskap senast under 2019 bildas en för landskapet och kommunerna gemensam samarbetsgrupp inom ramen för Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster,
- Kommunerna och landskapet ska bereda ett gemensamt service- och välbefinnandelöfte att tas in i de lagstadgade strategier som de ska utarbetas i början av varje fullmäktigeperiod,
- Det rekommenderas att landskapet och varje kommun ska ingå ett gemensamt avtal inom ramen för Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster där de viktigaste samarbets-, arbetsfördelnings- och resursfrågorna för landskapet och respektive kommun konkret går igenom,
- Kommunerna och landskapen ska i samarbete kartlägga de förändringar som landskaps- och vårdreformen innebär för behovet av lokaler och bygga upp en gemensam lokalstrategi,
- Kommunförbundet, undervisnings- och kulturministeriet och social- och hälsovårdsministeriet ska samla in god praxis utifrån de nya koncepten för rådgivningar, daghem, skolor och bibliotek att begagna i planeringen av framtida fastigheter.

Utredarna föreslår också att kontaktytekompetensen hos yrkesfolk, tjänstemannaledning och förtroendevalda inom tjänsterna till barn, unga och familjer ska stärkas som en del av landskapens och kommunernas förberedelse inför den nya situationen.

Som ett samarbete mellan landskaps- och vårdreformens förändringsstöd och Programmet för utveckling av barn- och familjetjänster kommer det under 2018 att beredas [regionala akademier för programmet](#). Utbildningarna som huvudsakligen ska genomföras 2019 stöder en gemensam helhetsbild av styrningen av barns, ungas och familjers välbefinnande i den nya verksamhetsmiljön hos de olika aktörerna.